

VIKTIMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE

Victimology Society of Serbia

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST POVODOM 22. FEBRUARA - EVROPSKOG DANA ŽRTAVA

Evropski dan žrtava ove godine obeležavamo u vremenu u kome se suočavamo sa brojnim teškim viktimizacijama, od kojih se, po posledicama, broju žrtava i odsustvu adekvatne prevencije, posebno izdvajaju masovna ubistva iz maja 2023. godine, pad nadstrešnice na železničkoj stanici u Novom Sadu u novembru 2024. godine i požar u Domu za odrasla i stara lica u Barajevu u januaru 2025. godine. Uz to, ekološki kriminalitet, korupcija, saobraćajna delinkvencija i nasilje u javnom i privatnom prostoru čine deo svakodnevnog života ljudi u Srbiji i proizvode brojne žrtve, kojima su potrebni pomoć i podrška u prevazilaženju posledica viktimizacije i nalaženju puteva ka oporavku. Sva ova stradanja, pored neposrednih, ostavljaju i veliki broj posrednih žrtava (od rodbine, prijatelja i poznanika do šire društvene zajednice), koje često ostaju nevidljive, pa se stoga njihove potrebe zanemaruju i ne dobijaju odgovarajuću pomoć i podršku.

Pozivamo državne organe da **preduzmu potrebne mere za pravilno i dosledno sprovođenje zakonskih odredbi relevantnih za prevenciju viktimizacije i podršku žrtvama**, kako bi se sprečila nova stradanja i pružila adekvatna pomoć onima kojima je potrebna. Takođe, pozivamo državne organe da **obezbede primenu Nacionalne strategije za ostvarivanje prava žrtava i svedoka krivičnih dela u Republici Srbiji za period 2020-2025. godine**, koja **definiše prava žrtava**, predviđa **unapređenje dostupnosti, kvaliteta i efikasnosti primene mera zaštite žrtava i svedoka**, naročito posebno osetljivih kategorija, i **uspostavljanje Nacionalne mreže službi za podršku žrtvama**. Nacionalna mreža službi za podršku žrtvama treba da uključi službe pri pravosudnim organima i organizacijama civilnog društva, a država treba da obezbedi njen održiv i kontinuiran rad kako bi usluge podrške bile jednako dostupne svim žrtvama kriminaliteta u Republici Srbiji.

Viktimološko društvo Srbije-VDS (www.vds.rs) je nezavisno i neprofitno udruženje građana, osnovano 12. novembra 1997. godine s ciljem unapređenja i zaštite prava i položaja žrtava kriminaliteta, rata, kršenja ljudskih prava i drugih oblika stradanja. U okviru VDS od 2003. godine funkcioniše služba za žrtve **VDS info i podrška žrtvama**. Služba je namenjena svim žrtvama kriminaliteta i kršenja ljudskih prava i do sada je imala više od 20000 obraćanja za pomoć neposrednih i posrednih žrtava (žena i muškaraca) različitih oblika kriminaliteta: nasilja u porodici, seksualnog nasilja, mobinga, ubistava, proganjanja, imovinskih krivičnih dela, pretnji, kršenja ljudskih prava i drugih oblika stradanja. **Kontakt telefon Službe VDS info i podrška žrtvama: 065-5486421.**

Organizacija **Evropska podrška žrtvama** (Victim Support Europe) obeležiće Evropski dan žrtava 21. februara 2025. godine u Briselu na događaju sa temom **Podrška kroz vreme: Priča o 35 godina Evropske podrške žrtvama kriminaliteta** (*Once upon a support: 35 year story of the European day for victims of crime*). Pre 35 godina 12 organizacija za podršku žrtvama se okupilo da formiraju organizaciju Evropski forum službi za podršku žrtvama, danas Evropska podrška žrtvama. Iste godine su 22. februar proglasili Evropskim danom žrtava. Njihova vizija je ujedinjena Evropa u naporima da pomognu svakoj osobi koja je postala žrtva. VDS je član ove organizacije od 2004. godine. Obeležavanje Evropskog dana žrtava u Srbiji iniciralo je 2005. godine Viktimološko društvo Srbije.